

250 ✓

עלון המשק

עלון מס. 996

גבעת חיים הקיבוץ המאוחד

יום ד' בניסן תשל"ג
27 באפריל 1973

ז כ ו ר ן

זכור את השואה האיומה אשר אין תארים בשפת האדם כדי להגדירה ויקצר השכל האנושי מהשיגה. זכור את השואה האיומה אשר כל הידוע עליה ואשר ייודע ויירשם לדורות, מעשה אנוש לא - אנוש - לא יוכל למדדה במספרים, לתארה בעובדות, להסבירה בניחושים, למצות אח כל עומק אסו-נה כדיוק מדעי, כי יקצר כל מחקר לחקרה עד תום.

זכור כי השואה באה אלינו במאה העשרים, בלב מרכזו החרבותי של העולם, והגרמנים היו מלומדי ספר, אמרנים על חרבות עשירה, שוחררי אמנות, ולשירותם עמדו לא רק טכניקה משוכ-ללת, אלא גם פילוסופיה ופסיכולוגיה וחינוך ומוסיקה, כל אביזרי הציביליזציה החדשה ביותר.

זכור כי השואה באה לאחר דורות של השכלה, קידמה ושוויון-זכויות אזרחי של יהודים באר-צות אירופה. מסעי האמנציפציה היהודית וההשתלבות בחיי הגרמנים, וכלכלתם, וחברתם, במדי-ניותם, בתרבותם ובאורח חייהם - משם נפתחה האש האפלה אשר שרפה ואכלה על ימין ועל שמאל וחישבה לכלות ולהשמיד את העם היהודי כולו עד בלתי השאיר ממנו שריד, אף לא שריד בזכרון היסטורי לעולמי עולמים.

זכור ואל תשכח את האטימות הקודרת, הנוראה, בה היו נתונים מעוני היהודים בעת ההיא, את ההשחקה העקשנית מצד מעצמות המערב והמזרח, את הימנעות המעצמות הגדולות מהושטח יד, מעזרה, מקליטת פליטים, את רשעות השלטון המנדטורי בסגירת שערי הארץ בפני מעפילים.

זכור היטב, כי גם מן האפלה ההיא, מן הארצות שנאנקו תחת המגף הנאצי, בקצו אורוה של מסירות נפש והתקוממות נגד ההשמדה, כהגנה על קהילות ועל יחידים, בגילויי הומניות ואחווה נעלים.

זכור את כל אלה. לא לשכות, לא להחלם, לא לרכך, פצע פעור הוא. לא רק מיליונים עונו והושמדו, הגזע היהודי בוקע לאורכו, כדברי בול כצנלסון ז"ל. מיטב האומה היהודית, מרכזה, ראשית אונה בגולה גודע. עלה הכורת על האמונה, שימי הביניים, ימי המגיפות השחורות והאינק-ויזיציות למיניהן שייכים לעבר, רק לעבר.

עלה הכורת על השאננות החמימה, העיוורת, הסלחנית, בה-יומה, בה רוחות מרגיעות, הכונה מקדשים של חול.

זכור ביום השואה את המרד היהודי, את ההתקוממות נגד הנורא ביותר. מעטים היו הלוחמים בגיטאות והפרטיזנים ביערות, אבל הם היו רבים מהמספרים הנקובים, ואולי רבים הלן-חמים האלמוניים במקומות לא זכורים ולא ידועים מאלה ששמש נחרת ומקום מלחמתם הנואש נרשם לדורות.

המרד היהודי היה חסר כל סיכוי. אם יש משמעות עמוקה מתהום מלחמה נואשת - היה היתה שם, בגיטאות וביערות. מעטים, שכוחים מאלהים ואדם.

ואף על פי כן -

עוד לא היה כמרד הזה מאיר וזורה, זורע תקווה. הלוחמים האחרונים על החומה, הם שנשאו את החקוה הגדולה לעתיד, שאינו בשמי תכלת רחוקים, אלא הוא נולד על ידי המרד היהודי והאנושי הגדול בכל סוגר, בכל קטסטרופה אפשרית, בכל שיעבוד, ברע החברתי והכלכלי והפוליטי בעולם.

לוחמי הגיטאות היו נואשים, אבל לא מיואשים. הם היו חלוצי העם וחלוצי התנועה הציונית-סוציאליסטית.

אחרונים על החומה וראשונים להיחלצות.

זכרות האחד במאי

מזה כמה שנים, מדי החקרב האחד במאי - מתעורר הריכוז במחנה: לחוג או לא לחוג? ואם כן - כיצד לחוג? ואל הריכוז עולה ומתלווה מחדש ריכוז נוסף, שאף הוא הופיע בשנים האחרונות, ולא דווקא בקשר עם האחד במאי, הלא הוא הריכוז על הדגל האדום: הלהניפנו או להשאירו מקופל, ואולי בכלל, הגיעה שעתו להסתלק מהעולם? וכמוהו גם ה"אינטרנציונל" - האם להמשיך לשיר אותו או לדון אותו לגניזה?

שתי תפיסות במערב

הריכוז הוא, איפוא, על סמלים הקשורים עם תנועת הפועלים הבינלאומית, ועם הסר-ציאליזם. ואם תרצה - לא על הסמלים בלבד, אלא על ה"ערכים", שאותם הם מסמלים. מלחמת ששת הימים עוד החריפה את הריכוז והעניקה לו משמעות אקטואלית. שכן מחנה גדול ועצום, אשר רוממות הסוציאליזם בפיו והדגל האדום בידו - נישקו, משאביו ועזרתו הפעילה בידי אויב שקם עלינו לכלותנו.

ואמנם עובדה זו - עובדת עמידתן האקטיבית של ברית המועצות ומרבית בעלות בריתה לצד מדינות ערב במלחמתן נגד ישראל - משמשת נימוק בר משקל בפי שלמים וטובים, כדי לשלול את המשך הזיקה שלנו אל אותם סמלים (וגם אל התכנים שמאחוריהם) שבמשך עשרות שנים היו, בשילוב עם סמלים אחרים, סמלים מופגנים של תנועת הפועלים העברית בארץ-ישראל.

אלא ששוללים אלה כאילו גורסים, בעצם, בשלל. זו, שהערכים אותם מסמלים האחד במאי והדגל האדום קיימים ומתגשמים בברית המועצות בלבד. הם כאילו מאשרים, שהסוציאליזם, אחרות העמים ושוויון ערך האדם זהים רק עם המחנה הקומוניסטי, ואילו מחוצה לו - אין הללו בנמצא, לא כעובדה, לא כמטרה ולא כחפיקד. שוכחים הם כי אין הדברים כך כלל וכלל במציאות.

הבה נזכור - במערב - ונקרה זה נכלול גם את עצמנו ב"מערב" זה - התהלכו ומהלכות שתי תפיסות יסוד להערכת ברית המועצות. האחת - והיא התפיסה המשותפת, בדרך הפרדוקס, לאנטיסוציאליזם-ליסטים חשוכים ולקומוניסטים אדוקים - אומרת: ברית המועצות היא הסוציאליזם בהתגשמותו ואין בלעדו, בחינת: "זו הדרך, אחרת איננה" - לא בעבר, לא בהווה ולא בעתיד. וכאן באות המסקנות, הנפרדות והשונות זו מזו.

האנטיסוציאליסטים אומרים: מכיוון שזו הרי הסוציאליזם האחד והיחיד, ולא יכול להיות אחר - על כן טמא הסוציאליזם בכללו, וכל שומר נפשו שומה עליו לא רק להתרחק ממנו, אלא להילחם בו עד חרמה בכל צורה, בכל מקום ובכל התנאים. כזה היה אופיו של האנטיקומוניזם הלוזס, שמק-קרתי האמריקני שימש לו מנהיג וסמל במחצית הראשונה של שנות החמישים.

וקיימת התפיסה השנייה, המקובלת מאד בתנועה הסוציאליסטית בעולם, ואשר בתנועת הפועלים הארץ ישראלית היו לה מהלכים מאז ומתמיד, היא התפיסה הגורסת שאף אם יש מטרת סוציאליסטית משותפת לתנועות הפועלים בארצות שונות, הרי הדרכים והאמצעים לכך הם אחרים בעמים השונים, בהתאם לתנאים, לזמן ולמקום ולמורשת הלאומית.

תפיסה זו אינה גורסת שהסוציאליזם הרוסי, כפי שהוא קיים במציאות, הוא היחיד, המשמש מופת ודוגמה לסוציאליזם בכללו. תפיסה זו אפשרה לראות את הדרך הרוסית לסוציאליזם כהכרח לא יגונה בשעתה ובחנאיה, וגם איפשרה, מבחינה עיונית, לשלול דרך זו, הן ביחס לרוסיה עצמה והן לגבי ארצות אחרות, מבלי לשלול את האידאיה הסוציאליסטית בכללה, כשהיא מתגשמת בכל ארץ ובכל עם בדרכם הם.

ערכים קיימים וערכים שחוללו

לתנועת הפועלים בא"י בוודאי ובוודאי שיש דרך משלה להגשמת הסוציאליזם - שהיא פרי התנאים, התקופה והנסיבות בעם ובארץ. דרך זו, שהתנועה השיחופית, ובעיקר הקיבוצית, היא תמציתית - על אף הטעויות והכשלונות, המשוגות והקשיים - בסיכום כולל של תקופה - לא הכזיבה.

אולם, אם גם תכזיב הדרך בארץ זו או אחרת בתקופה מסוימת - אז מה? וכי הוכחה דרך אחר לפתרון של בעיות האדם והעולם? הנה, מזה כמה שנים מסעירה את אירופה, ברעש גדול, מעין תנועת החקומות כאילו כנגד המשטר הקיים ובפיה שאלות, מחאות ועדוורים למכביר - אך מה תשובתה? מה היא דרכה החיובית, הבונה?

יש טוענים: האחד במאי, הדגל האדום, הסוציאליזם, אחרות העמים וכיוצא באלה סמלים ואידאיות של תנועת הפועלים הבינלאומית חוללו. בשנים האחרונות והושחתו עד לבלתי הכר ושוב אינם ראויים יותר לשמש מורי דרך לאדם. אולם, האם חילול סמלים וסילוף אידאיות הן תופעה חדשה בהיסטוריה? מאז ומתמיד שימשו אידאיות וסמלים, שהיו פופולריים משום מה באזרחים של התקופה והדור - למטרות שונות ומנוגדות. האם משום כך נפסלו האידאיות או הסמלים והמושגים שביטאו אותן? וכי הרעיון הלאומי אינו עלול להתגלגל - ואף התגלגל ללאומנות ולגזענות? והדימוקרטיה, האם אין משתמשים בשמה ובסיממאוחיה כדי לשרת מטרי רודנות? ורעיון חירות האדם, האם אינו מסתלף בפי המעוניינים בחופש הניצול וההפקרות? האם לא נוצלו וחוללו הרעיונו הלאומי והסוציאליסטי גם יחד - על ידי התנועה הנאצית, לשם דיכוי לאומי וחברתי כאחד? הן חיללה תנועה זו גם את האחד במאי, בהכרזה עליו כיום חג שלה. והאם עלה בדעתן של תנועות סוציאליסטיות בימים ההם, לחדול מלחוג אותו בשל כך?

מדאשית התנועה בארץ

הפועלים היהודיים - לא מן האחרונים בתנועת הפועלים העולמית, שחגגו את האחד במאי. עוד ב-1892, שבע שנים בטרם נקבע היום הזה כחג הפועלים הבינלאומי ע"י האינטרנציונל השני (בשנת 1899) חגגו אותו פועלים ופועלות יהודיים בוילנה במסחרים וביער, הרחק מעין רואים. ובאותה שנה עצמה הוחג גם ע"י פועלים לא יהודיים בערים שונות שברוסיה ובפולין. בארצות אחר באירופה הוא הוחג לראשונה בשנת 1890.

בארץ הוחג האחד במאי לראשונה ע"י קבוצת פועלים, רובם מחברי פועלי ציון, בשנת 1906. ומאז הוחג בצורות שונות, מדי שנה בשנה. אכן, גם בשנים ההן - שנות העלייה השנייה - היה האחד במאי נושא לויכוח בין הפועלים, וגם אז היווה חלק מן הויכוח בדבר היחס לסוציאליזם ולתנועת הפועלים הבינלאומית. א. ד. גורדון וכמהו רבים ב"הפועל הצעיר" בימים ההם, בשוללם את מושגיה הסוציאליזם והסולידריות הפועלית הבינלאומית, על אירגונם וסמליהם, שללו גם את החג הזה, בראותם בו "זמורת זר" שאינה צומחת מן ההווה היהודית הלאומית ומן המציאות הארצישראלית.

מתהלך אפילו סיפור על א. ד. גורדון, שעזב את קבוצת חל-עדשים, אשר חי בה קרוב לשנתיים, ועבר לדגניה, כתגובה על חגיגת האחד במאי שעמדה להתקיים באותה קבוצה. אולם עיון מעט מעמיד את הסיפור על דיוקו וכך היה המעשה, כפי שהוא מסופר ע"י בתו יעל: "ימים אחדים לפני האחד במאי שמע אבא ליד השולחן שיחה על החג המתקרב, ואחד החברים האחראיים התבטא, כי מי שלא יחוג את האחד במאי - אין לו מקום בקבוצה. יתר החברים שחקו. אבא החליט לעזוב את המקום, אם כי היה קשור לקבוצה, וחברים רבים ביקשוהו לא לשים לב למילים הללו".

חגה של חנועה שהוא חגו של עם

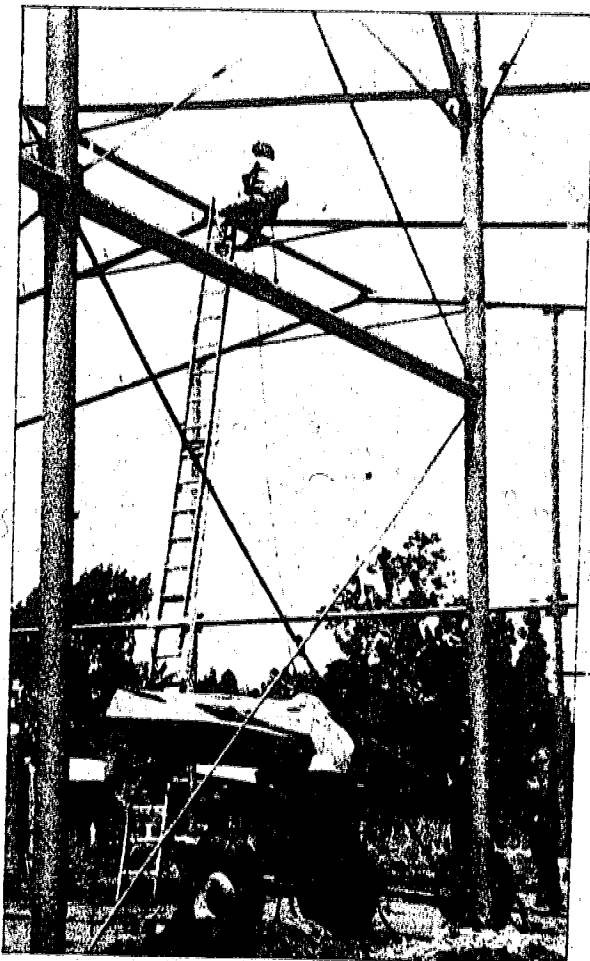
אלא שגורדון ורבים מחבריו ותלמידיו, דרך חיהם ואורחות החנהגותם היו כה סוציאליים-טיים ופועליים במציאות, כה חדורים רעיונות סוציאליסטיים, הגם שלא השתמשו בסרמינולוגיה שלה, עד שמן הנמנע היה לאנשי "הפועל הצעיר" לאורך ימים שלא לשתף עצמם באותו חג, שהיה יחיד ומיוחד בהיקפו העולמי, ואשר סימל את ערכי העבודה, השינויון וחירות האדם.

ההווה המעמדית, המציאות הפועלית, חיי העבודה והמאבק לכיבושה ולהסבת תנאיה - הם אשר קרבו את כלל הפועלים אל האידיואות, הערכים והסמלים של חנועת הפועלים הבינלאומית, אף אם היו בהם כאלה שלא השתמשו במונחים של הסרמינולוגיה הסוציאליסטית. ואין זה מפתיע שגם אנשי "הפועל הצעיר" שבראשית דרכם בארץ היו משוללי האחד במאי, הצטרפו אל החוגגים אותו עוד כשרם התאחדו עם "אחדות העבודה" במסגרת פועלי ארץ-ישראל, ואורלוזורוב, כנציג "הפועל הצעיר" היה מראשי הדוברים בעצמת הפועלים ביום זה.

בוודאי שאין האחד במאי חג "מוכן מאליו", בדומה לחג העצמאות או חגים לאומיים אחרים שמסורת של דורות מאחוריהם. האחד במאי הוא חג צעיר יחסית, ואף אם בתכניו הוא מסמל ערכים כלל אנושיים, שבלעדיהם אין אומה קיימת ומתפתחת, אין הוא נראה כלפי חוץ אלא כחג של חלק מן העם, כחגם של אנשי העבודה והעמל. אך כשם שערכיה של חנועת העבודה זהים עם טובתו, עלייתו וקידומו של העם כולו - כן עתידים גם חגי חנועת העבודה להיות חגיו של העם כולו.

א. סגולי

(מתוך חוברת על האחד במאי של ועדת התרבות המרכזית של הקיבוץ המאוחד)

"האימפריה ההודית"

זהו ראיון היסטורי. זו היעם הראשונה מאז שאני עוסקת בכתיבות בכל צורה שהיא, שהענף הוא היוזם, והוא הוחרף והמזרז לפירסומו.

התחלתי ברגל שמאל. הוזמנתי לבוא, אמנם לא באישון לילה, אבל השכם בבוקר, לראות הזרעה ולא הייתה - וכל מה שרציתי תמיד לדעת על המין והתכנישתי לשאול, גם הלאה לא אדע... אבל עשיתי בהזדמנות זאת סיור דרך כל הממלכה, ספרתי 25 מיבנים, הלכתי מסככות המטילות עד לשטח בית הספר הישן (מי זוכר?) לא פחות מקילומטר, ויש לנו שיא ארצי, אם לא עולמי, בשימוש במיבנים ישנים - מהמוסד הישן וסככת המכונות על יד "גת", דרך הרפתות, ועד לבית האריזה של פרס א' - הכל מאוכלס ושווק חיים.

בית האימון ו-4 סככות באיזור הצפוני
3 סככות + חזיריה + סככת המכונות + בית אימון לרבייה בגרג' באיזור המזרחי
הסככה הגדולה הראשונה + בית אימון של הברווזיה + סככת ברווזים אחת + שתי רפתות במרכז
6 סככות + בית האריזה הישן באיזור הדרומי.

לאחר מכן נפגשתי עם בנימין ועם גלעד והם סיפרו:

הפיזור הגיאוגרפי הרב של הענף איננו מקרי. ידוע לכל כי בית האימון ולהקות הרבייה חייבים להיות מופרדים מלהקות הפיטום, כדי להפחית מסכנת המחלות. אבל גם חלוקת הפיטום לשני גושים נפרדים היא רצויה וחשובה מאותה סיבה. כל גוש הוא חד-גילי, מחזור אחד מבית האימון, אשר איננו בא במגע עם המחזור הקודם.

א. פיטום.

אנחנו מגדלים 36000 עופות בשנה, ב-4 מחזורים. האפרוחים יוצאים מבית-האימון בגיל 5 שבועות, כי אז נעשה צפוף בתוך הסוללות. לכן, על מנת לנצל את בית-האימון, אנו מגדלים שם שני מחזורים נוספים למכירה. כשאנחנו מקבלים את האפרוחים בני יום מהמדגרה, הם כבר ממויינים לנקבות וזכרים. את הנקבות אנו משרוקים בגיל 4-5 חודשים, במשקל של כ-7 ק"ג; את הזכרים בגיל 6 - 6 וחצי חודש, במשקל של 13 ק"ג. כך אנו מגיעים מפיטום ל-300 טון בשנה, ועוד 50 טון משיווק מטילות. מבחינת מכסות ייצור מותר לנו לייצר יותר, אבל אין לנו שיכון. כעת, עם הביקוש המוגבר לבשר, יש נטיה לגשת להקמת גוש פיטום שלישי, אבל אנחנו, הצורה, מהססים. רק השנה הגענו שוב לתוצאות הטובות של שנת הזוהר שלנו, חשכ'ט, ירדנו ל-13% חמוחה, ואנו רוצים להבטיח הישג זה לפני כל הגדלה נוספת.

ש. אנא, הסבירו ביתר פירוט את ענין המחלות והמלחמה בהן

ת. בכל משק המגדל עופות זה למעלה מ-20 שנה, יש בעיות חברואחיות חמורות. משקים שהתחילו רק בשנים האחרונות, מצבם הרבה יותר קל. בארה"ב אומרים שכל מקום בו מחחילים לגדל עופות, יש לו סיכוי סביר ל-3 - 4 שנים "נקיחה". הפקידנו הוא למנוע מחלות, ואם הן פורצות לגלות ולהגדיר איתן בזמן.

להלן תוכנית החיסונים השיגרתיים:

1. עם קבלת האפרוחים - תוספת ויטמין במשך 3 ימים (במי שתיה)
2. מגיל שבוע - יום עד יומים בשבוע חומר לחיזוק העצמות (במי שתיה)
3. 10 ימים - חיסון נגד ניוקסל (ספסוף בעין)
4. 23 יום - קיטום מקור
5. 26 " - זריקה נגד ניוקסל ברגל
6. 8 שבועות - חיסון ניוקסל במים
7. 4 חודשים " " "
8. 6 חודשים " " (זכרים)
9. 10 שבועות חיסון חולירע ע"י זריקה
10. 15 " " " "
11. 20 " " " (רק זכרים)

וכן ברבייה כל חודשיים חיסון נגד ניוקסל וכל חודש נגד חולירע. מחזורי קיץ מקבלים גם חיסון נגד דלקת מוח הנגיפית, בגיל 10 שבועות.

אלה הם החיסונים השרייתיים, נוסף עליהם יש טיפולים אנטיביוטיים בהתאם לצורך, באוכל, במים או ע"י זריקה. זכרים יוצא להזריק בממוצע עוד פעמיים בכל מחזור. נקבות הן יותר עמידות ומזריקים בהן רק ב-20%. יוצא, איפוא, שכל אחד מ-9000 עוף בכל מחזור פיטום חייבים לקחת ביד לפחות 5 פעמים, כל זכר פעמיים עד 3 פעמים נוספות, ועופות רבים עוד כמה פעמים.

ירדנו לחמוחה של 13% וניצולת מזון של 4 ק"ג חרובת ל-1 ק"ג בשר. בחנאים אלה ההודיה מכסה את ההוצאות, כולל הפחתה וריבית, אך איננה משאירה רווח נטו. הכיצד? הרי בחשכ'ט, עם ייצור של 230 טון בשר כולל מטילות, נשאר 80.000 ל"י נטו. פשוט מאד. מאז ועד לפני חודש לא עלו מחירי הבשר, בו בזמן שמחירי החרובת האמירו ב-50%, מ-30 אג. ל-45 אג. רק לפני חודש הועלו מחירי הבשר.

ב. ד ב י ה

את האפרוחים ללהקות הרבייה אנו מקבלים מלהקות טיפוח מיוחדות בבית-החירוף, כל חודשיים 150 זכרים ו-1500 נקבות. הגרג' הישן משמש בית אימון נפרד ללהקות דבייה אלה. עד גיל 5 חודש-שנים הטיפול בהם הוא רגיל. מ-5 עד שבעה וחצי חודש נמצאות הנקבות בחדר-חושך כדי למנוע הטלה מוקדמת. משם הן מועברות לסככה, מקבלות הרבה אור ומזון מחאים ובגיל 8 חודשים הן מחחילות להטיל. תקופת ההטלה היא 4 - 5 חודשים, 35-65 ביצים כל אחת, בקיץ פחות ובחורף יותר. חשיבות רבה נודעת למשטר נכון של אור וחושך ולהזרעה סדירה.

השנה אנו מנסים בפעם הראשונה להכניס להקה לנשירה ולתקופת הטלה שניה: אחרי 4 חודשי הטלה מפסיקים להם ל-3 ימים אח המים ול-10 ימים אח המזון - כן, כל מזון - אחרי זה חודשיים חערובת קיום רגילה, ושוב תקופה בחדר חושך, ומ-16-20 חודש הן מטילות מחדש, כ-50 ביצה כל אחת. אז אין בעיה של ביצים קטנות מדי, וזה גם מאפשר ויסוח נכון בין חורף לקיץ - ביצת קיץ היא יותר קרה ועל עודף ביצים בחורף יש אפילו קנס. דרך אגב, החורף היבש והחם יחסית של השנה (אחרי תקופת הקרה) נתן מיד את אותותיו בירידת ההטלה. מענין לעקוב אחרי שינוי צורתן של העופות: בתקופת הנשירה הן נראות נורא, כאילו מרויות. בחדר החושך הן מצמיחות נוצות חדשות ובגיל 16 חודש הן שוב יפות וצעירות...

אנחנו מוכרים את ביצי הדגירה למדגרת "שביט" וכפר-ויחקין, כ-300.000 ביצה בשנה, וקונים משם את מספר האפרוחים הדרוש לנו. את הביצים אוספים כל שעה במשך היום. זוהי עבודת החברות, עבודה כלל לא קלה, לגדש את העופות הכבדות, השואפות לדגור, מתוך האי ההטלה הסגורים.

הזרעה מחיימת פעמיים בשבוע בלילה ודורשת צוות של 4 אנשי מקצוע. אורך החיים של הזירמה הוא לא יותר מ-20 דקות, זירמה של זכר אחד מספיקה ל-30 נקבות. כל נקבה מזרעה פעם בשבוע.

אחרי התיאור העובדתי הנ"ל מוסיפים גלעד ובנימין כמה הערות כלליות:

מחזור הענף - 1.700.000 ל"י, 1.100.000 פיסום ו-600.000 מרבייה. תדמית ההודיה בעיני הציבור היא של ענף אשר איננו ממלא את הצפיות שחולים בו. היתה לנו "שנת זוהר", חשכ'ט (דרך אגב, שנת זוהר בכל המשק החקלאי) ואחרי זה הלכנו להרחבה מואצת, הוספנו מיבנים, צופפנו עופות ומחזוריים, חשבנו שע"י שיכלולים נוכל להקיף את הכל עם הצוות הקטן דאז - והתוצאות לא איחרו לבוא: מחלות, ניצולת מזון גרועה, ריווחיות נמוכה.

בשנה האחרונה התגבש צוות גדול יחסית, מעונין להתקדם ולהתמיד:

חנה + מתנדבת - בבית האימון

רבקה, עחליה, גיורא - ברבייה

גלעד, בנימין, גדעון, אורי, גדי בפיסום + מתנדבים לפי הצורך

עקיבא - באחזקה ופיתוח. ובסיכום - 12 - 15 בכל יום.

בשנה האחרונה גם התקדמנו מבחינה תכנונית ומקצועית. לפי ניסוחו של בנימין - "אנו שול-טים במצב ולא העופות עלינו". עובדים עם מדריך קבוע, רופאים ומעבדה למחלות עופות ליד משרד החקלאות בחדרה, כל עוף מת מועבר מיד לשם וקובעים את סיבת המוות ודרכי מניעה של התפשטות המחלה. ואמנם ירדנו ל-13% תמותה וזה אחוז סביר, אם כי אנו שואפים כמובן לרדת עוד יותר. ב-13% תמותה ומחירים של היום הענף יכול לכסות את כל ההוצאות, אך לא להשאיר רווח.

כמד אחרי חשכ'ט, מסתמנת שוב נטיה במוסדות להגדיל את היקף הענף, הפעם בגלל הביקוש המוגבר לבשר, וחושבים על הקמת גוש שלישי, של עוד 5 דונם סככות. אבל הפעם אנחנו, הצוות, מהססים. לפני שנסכים להגדלה, יש לבצע שיפורים בסככות הקיימות:

א. רצפות בטון בכל הסככות. היום מרוצפות כשליש מהן ושם התוצאות יותר טובות כי בטון מאפשר, כמובן, נקוי וחיטוי יותר יסודיים - המחלות חודדות עמוק לחור האדמה ושם גירוד של בולדוזר לא יוציא אותן. דרך אגב, רצפת בטון גם הכרחית לשם שימוש בזבל כמזון לעגלים.

ב. סגירת סככות נגד רוח וגשם ע"י תריסי פיברגלס שאפשר לסגור ולפתוח אותם. היום קורה לא אחת שמעבירים מחזור מבית האימון בחורף, סוגרים היטב בפלסטיק מסביב, והנה באים ימים חמים וחסר איזון; או להיפך, מורידים את הפלסטיק אחרי שבועיים, כשהעופות כאילו כבר התרגלו, ובא גשם ורוח וקור, וכל התקררות חושפת את העופות למחלות.

ג. סגירה נגד ציפורים ובידוד נגד גורמים זרים, כולל חיטוי רכב גם בנסיעה בין איזור אחד למשנהו.

מבחינת אוטומציה ושיפורים טכניים בעבודה יום-יומים אנו על רמה גבוהה, אין פורקים עוד תערובת על הגב, יש כניסה נוחה למיכלים לשם ניקוי, ובדרך כלל רמה גבוהה של אחזקה.

העבודה בענף היא רב-גונית ורבת אחגרים, כל אחד עושה בכל יום כמה וכמה עבודות שונות. היא נעשית בשעות לא נוחות, הרבה עבודה לילה בהזרעות ובמשלוחים וזו גם עבודה פיזית קשה, במשלוחים אין יעול עד אשר חיפתח המשחטה החדשה שאליה אפשר יהיה לשלוח עופות "בתפזרות", ללא כלובים.

אין בארץ הכשרה ספציפית לגידול תרנגולי הודו. זהו ענף צעיר יחסית, כל הקורסים למיניהם לגידול עופות מתיחסים עדיין בעיקר לתרנגולות, ואפשר ללמוד מנסיון, מהסחכות ומנסיונם של אחרים. הגענו לדרגה כזאת שאנו עובדים לפי שיקול משותף עם מדריכים ורופאים ולא לפי הוראות.

לכן אנו שמחים שניתן לגלעד לסייר בחוות בסדר גודל דומה לשלנו בקליפורניה. לא רק תנאי האקלים דומים, אלא כפי ששומעים, גם מחה הריווחיות הוא צר כמו אצלנו וכל שיכלול שיביא תהיה לו חשיבות לשיפור הענף ולפיתוחו.

דשמה ל.

ס ת ס י ד ס ש ל ת ו ל

היה זמן שהחברים היו מציצים בדף של סידור עבודה שהיה תלוי על הקיר במסגרת, ופחות או יותר מתמצאים כמה שהולך יום יום. מאז עבר זמן רב, כיום אפילו אנשים הקרובים לעביינים לא מתארים לעצמם איך מורכב למעשה יום עבודה רגיל בסידור העבודה. אין זה העתק מדויק, פה חסם עגלבו את המספרים. אבל זה נותן מושג נכון מהמצב לאשורו.

יום אחד באפריל 1973

עבודת ילדים	עבודת זמניים	עבודת חברים	ענפי המשק	עבודת ילדים	עבודת זמניים	עבודת חברים	ענפי המשק
2	7	16.6	מטבח נחדר-אוכל			5.6	בידולי שדה
	1.2	8.4	מחסן בגדים	3.6	2.4	9.2	ורדים
		2.4	סלון	1		6.5	משעים
		1.3	מתפרה	1	29.3	7.5	פרדס מהדריין
		3	מכבסה וקיסור		3.5	1.4	פרדס בית
	1.5	6	בריאות	1	5	7.5	ר פ ח
		2.4	אספקה קטנה		6.7	8.7	הודיה
		1.2	גינות נוי	5.6	47.3	47.2	סה"כ חקלאות
		.6	סנדלריה		1	55.3	ג ת
		1.4	סניטריות			.5	חבתניה
	1.4	3.2	חרבות ובית שוח			12	לימח
		2.4	שרותים שונים		1	68	סה"כ מפעלים
2	11.3	49.7	סה"כ שרותים צרכניים			2	בנין
		31.5	מהלוח			3.1	חשמליה
		4.4	אמהות			.5	גבריה
		1	צבא			5	מוסך
		34.2	חופש גיל			4.1	מסבריה
		4	חופש ממוסך			3.4	אינסטלציה
		1	עזרת קרובים			2	נהגות
		8.1	חופש שבת			20.3	סה"כ מלאכה
		86.4	סה"כ לא עבודה			11	קואופרטיב
			סיכומים			24.3	עבודת חוץ
			עבודה בתמורה			225.1	סה"כ עבודה בתמורה
41%		225.2	שרותים לחבר			26	פעילות ציבורית
28.3%		82.6	שרותים לילדים			20.1	הוצאות כלליות
15%		86.4	לא עבודה			24.6	הכשרות
100%		550	ס ה"כ			78	טיפול בילדים
				1.6	3		

ה ד ו ר י ם

ביומן האחרון הופיע ראיון עם המזכיר החדש. שורות הפתיחה המצוטטות להלן מעוררות הרהורים על צד מסויים של חיינו הציבוריים:

"שאלה: האם אופן הבחירה של המזכיר וההצבעה באסיפה נראים לך?

אורי: הכל היה לפי הנוהג המקובל ולא נראה לי שיש משהו מיוחד בענין זה.

שאלה: האם אתה מרגיש שאחה נהנה מאמון רוב הציבור?

אורי: לדעתי זה מוקדם מדי לקבוע".

למקרא משפטים אלה עולה שאלה: זה עתה נבחר אדם לתפקידו "לפי הנוהג המקובל" והנה, על השאלה "האם אתה מרגיש שאחה נהנה מאמון רוב הציבור?" ניחנת תשובה: "לדעתי זה מוקדם מדי לקבוע". מה בדיוק קורה פה. האם אין התהליך המקובל מאפשר לנבחר לדעת אם זכה לאמון? איזה משמעות אחרת יש ליחס לתוצאות הצבעה? האם ייתכן שהצבעה גלויה באסיפה שמביאה לבחירת אדם (ולאו דווקא במקרה אישי זה אמורים דברים אלה) איננה גלוי מובהק של אמון אישי?

אחת המסקנות האפשריות - לשנות את שיגרת נוהלי הבחירה לתפקידים מסוג זה. צריך בעתיד להציג לפחות שני מועמדים, והעיקר - לאפשר לציבור הרחב והמבוזר שלנו הצבעה חשאית בקלפי. הנסיון מוכח שזה מגדיל את מעגל המצביעים ומונע את ההרגשה שהבחירה פיקטיבית. כי לבחור בממש - פירושו: בין אפשרויות שונות.

ומה גדול העוול היכול להגרם לאדם ע"י ציבור (וכבר היו דברים מעולם) אם מציבים אותו לתפקידו לפי הנוהג המקובל - בהיעדרו של אותו יסוד החיוני כל כך לחיינו החברתיים, יסוד אשר ממנו נרקמת אותה הדוידות שבין החברים לנבחריהם וההופכת את נבחר הציבור לשליחיו עושי רצונו.

קריב בן-אהרן

הצעות ותגובות

ו ע ש י ת פ ס ת

היה נעים מאד, לכל הדעות, בערב הסדר. שוב היה אולם בית שרת מקושט בסוב טעם, מואר במלוא הזרם והשולחנות ערוכים יפה. עצם כניסתנו לאולם למסיבת חג מלווה כל פעם מחדש התרגשות. יותר מאלף איש היינו מסובים, אנחנו ואורחיינו, ולמרות זאת לא הורגשה צפיפות והכימה נשארה למקהלה ולריקודים, ללייזר ולהדגמת ההגדה, כפי שהחלטנו.

פרקי הקריאה נשמעו ברורים, השירה בציבור זכתה להשתתפות מלאה ודורון, שניצחה עליה ועל המקהלה נענתה משניהם ברצון. וקיסעי הריקוד של החברות הצעירות וכן של הילדים הוסיפו חוויות. בסיכום: ערב חגיגי מאד ומכובד מאד ועל כך תודתנו לכל הרבים שנחנו יד להצלחתו.

לבמרי ללא ביקורת - אי אפשר. היה דיון באסיפה והוחלט על השתתפותם של ילדי הגנים ב"סדר". אין טעם לטשטש את העובדה: הם הפריעו הרבה ועוד יותר הפריעו ילדי האורחים בגיל של פעוטים. ונשאלת השאלה: את ההגדה מבינים כל הילדים הקטנים האלה ושואסור להם להפריע נבצר מהם להבין, מהם ומהוריהם?

ע.ע.

לזידה ברזילי ובחיר ליבה איזי
לביטל וישעיהו ולבני משפחתו של
איזי ברכות חמות.
לנורית ויצחק מגן להולדת הבת דוידית
מיטב הברכות למשפחותיהם
להולדת הנכדה

לדליה ומנחם בגדוה

להולדת נירית

ברכות חמות לחיה ואריה דוד להולדת הנכדה

מ ה מ א ו ש ר ת א נ י

מה מאושרת אני... חסל סדר התרוצצות ערב ערב, מביח ילדים אחד למשנהו כדי להשכיב לישון את שלושת ילדי האהובים.

אחרי דיונים ממושכים באסיפות סוערות נפלה סוף סוף ההכרעה: ילדי, כילדים בכל העולם הנאור, יישנו בכיח ההורים. ומיום שהוחלט על כך, לא סר החיוך מעל פני. מאושר היום אני מאושרת.

עלי להודות - לא קל הדבר. במשך השנה האחרונה, מזמן שילדינו לנים בדירתנו, לא היה לילה שישנתהיבבער, עד הבוקר בלי להחפורר. כעת אני קמה לפחות שלוש ארבע פעמים בלילה, וילדי הקטן מרבה לבכות.

מובן שאני עייפה קצת, אבל מה רב האושר לדעת, בשמעך את הילד בוכה, שמיד אהיה לידו. המחשבה שלא יהיו לאהובי סיוטי לילה, שנוכחותי המחמדת חסייע ליציבותו הנפשית - גורמת לי נחת. בעלי נהנה מאד מכל הדבר. הוא פטור מתורנויות שינה בגן או בפעוטון. (בעבר היה לן פעם בחודשיים בביח הילדים והיה נאנח קשות...). כעת הוא ישן בשלווה, וקול נחירתו נשמע בכל הדירה. בכי הילד אינו מפריע לו. בבוקר הוא קם רענן ומלא מרץ ויוצא לעבודה. יש אשר אני מעירה אותו ואומרת לו: "קום אתה הפעם להרגיש את הפעוט הכוכה" (סוף סוף יש שריון זכויות). הוא מסתובב, מחווה תנועה בידו כמגרש זרוב טרדן מעליו וממשיך לישון.

ובבוקר, כפי שהוחלט, על אמא להביא את ילדיה לביח-הילדים עד שעה שבע. אני מעירה את הילדים, הגדולה קמה והולכת בעצמה לביח הספר, ואת שני הקטנים אני מלווה לביח הילדים. כמעט בכל בוקר אני מוצאת את האמהות, המהכות למטפלת, שעדיין לא הגיעה לעבודה, (גם לה ילדים משלה, ועדיין לא הצליחה למסרם למטפלות שלהם!). עלינו לצאת לעבודה, אבל איך נפקיר את ילדינו? האוירה מתוחה במקצת, הפרידה מעל הילד מלווה לעחים בבכי. טבעו של ילד לבכות! בעבר היה בוכה בערב, כשהייתי משכיבה אותו, ועתה הוא בוכה בבוקר כשאני עוזבת אותו. מה לעשות? נחנחס: הככי מפתח את הריאות... לבריאות!

התעוררה בחוכנו שאלה: "האם כעת, כשאנחנו מצויים עם הילדים זמן רב ביום, העוד מגיעה לנו מחצית שעה האהבה", כשאנו עוזבות את העבודה לראות את מחמד נפשנו? היו שאמרו: "עתה היא מיותרת". הויכוח נמשך, אך כל האמהות, בלי יוצא מן הכלל מתגעגעות כל כך מדי בוקר על ילדיהן, שהן רצות אליהם ושוכחות שמחצית השעה אינה אלא בת שלושים דקה... ושוב בכי בזמן הפרידה.

לי שלושה ילדים. את יום העבודה הקצר והמקוצר אני גומרת בשעה 2.30 ואז אני רצה (מאין הכוחות אינני יודעת, אך עובדה היא) - אני מהרת להתקלח. על סידור מזינה אינני חושבת כלל, ומשתדלת לנוח לפחות שעה אחת, הלוואי וארדם... בשעה 4 באים ילדי הנחמדים. הבת הגדולה מכינה שעורים. הקטן הורס את הכל רבונה מגדלים גבוהים או מזיז את כל הכסאות ועושה רכבת. בן השנה פותח ברזים, מתלכלך, הופך הכל, רוצה לספס לכל מקום. הקיצור - שמח בביתנו. גם בעלי חוזר מן העבודה. הוא נפון לטייל קצת עם הקטנים כדי לאפשר לי לסדר את הדירה, לאפות עוגה ולעסוק מעט במשק בית.

בערב עושים חשבון שלא כדאי ללכת לתדר האוכל. המקרר מלא כל טוב. אני מכינה את הארוחה, אוכלים, מדיחים את הכלים. משכיבים את הקטנים. הבת הגדולה מאחרת לקרוא בלילה והאור מפריעלשנת הקטנים. אך אין דבר - מסתדרים! העיקר הרוח הטובה, ואני מאושרת - הילדים אינני.

הערב, כבכל יום שלישי - הקרנת סרט. בעבר לא היו בעיות. כעת נשתנה משהו. איננו יכולים להשאיר את הקטנים בביח לבדם. לבת הגדולה פעולה באותו ערב. והקטנים - מה יהיה אם יתעוררו וייהלו, חס וחלילה, ויבכו - מי ירגיעם? הלא כל הסידור הזה הונהג כדי לשמור על יציבותם הנפשית (אגב, הפסיכולוגים מבטיחים שילדים הישנים ליד הוריהם ורוכשים על ידי כך בסחון עצמי - אינם מרטיבים בשנחס. לדאבוני עדיין אינני יכולה להחפאר בהישגים בשטח זה, אבל יש תקווה...)

אין שומרת בשו ודם ושומרת אלקטרונית אף היא איננה. אפשר כמובן לבקש שכנה שתקשיב למתרחש בדירתנו, אבל גם לה תכניות משלה. בקול שקט ומתון אני פונה אל בעלי: אתה עייף כל כך, שמא תשאר הערב בחדר ואני אלך לסרט? התשובה קצרה: את יודעת יפה שאני התנגדתי ללינה משפחתית, ואין לבקש ממני קרבנות!

מי יודע מה הוא מקריב? אבל שלום הביח חשוב לי מאד, ואחרי "בירור יסודי" על חיי המשפחה, חינוך ילדים והתחשבות הדדית מתוך יחסי ידידות - סיכמנו: הוא הולך לכל הסרטים המלחמתיים והמערכוניים ואני - לשאר הסרטים. וכמו להכעים היו השנה רוב הסרטים "לא בשבילך" - כפי שאמר בעלי הדואג.

בלילות שבת הייתי בדרך כלל כה עייפה שמרצוני ויתרתי על קונצרט, מסיבה-שבת או הופעה להקה. את שמלתי החודשה כבר ראה הציבור בשעות ארוחת הערב. ועל הנעשה באסיפת הקיבוץ ועל החלטותיה אני שומעת למחרת בבוקר מפי אחרים. אינני מפגרת תודה לאל. אני בחור כל עניני הקיבוץ וגם רכילות"סריה" מגיעה אלי במועד...

העיקר - אני מאושרת - הילדים על ידי.

לימי עיון לא יצאתי השנה ועל השתלמות של שבועיים ויחתי כמוכן. איני רוצה להפקיד את אהובי. החורף חליתי בשפעת קשה, חום גבוה, כאב ראש חריף וכל הגוף "נשבר" מכאב. ראיתי את סבל הילדים כשאימם חולה ושכנה טובה באה להלבישם ולהביאם לבתי הילדים.

על הבעל לצאת לעבודה - זאת היא ההחלטה. ובכל המצבים הוא נעלם לפני שהקטנים מחפוררים. ויש גם ילד חולה - בקור ובגשם אני עוספת אותו ומביאה אותו לבית הילדים. ודאגות אינן חסרות, אבל אין דבר - מסתדרים.

כמוכן, לחופש שנתי לא יצאנו. על מי נשאר את הילדים? לא לכל אחד, כמו לשכנתי, הורים בקיבוץ הנכונים חמיד להיות "במילואים" ולטפל בילדים, לשחק איתם, להשכיבם, ובכלל למלא את מקום הוריהם. בדרך כלל הם עושים זאת, בשיטות מיושנות, שאני שוללת אותן - אבל ההסדר כלל וכלל לא רע. אבל לנו אין הורים בקיבוץ. סיכמנו בינינו שנחכה שנים מספר עד שיגדלו הילדים ואז ניסע כולנו יחד לחופשה. זה יהיה כייף... וכעת אני כל כך עייפה... עיני נעצמות... אני רוצה לישון... לישון. אחפלה שהקטן לא יתעורר, כרגיל, ואוכל לישון...

מה מחגעגעה אני על השבתות, שבהן יכולתי להאריך בשינה ושלא להשכים קום, אבל אך אעייף עין על ילדי החמודים הישנים בקרבתי, געגועי על הימים הטובים נעלמים.

מה יש לדבר? טוב לי, אני מאושרת...

רעיה הלוי, אפיקים

(מתוך חוברת על לינת ילדים בהוצאת ועדת החינוך של הקיבוץ המאוחד)

אנא קירא בעיון את ההודעות הבאות

נקיון כללי בכל המחנה

לקראת יום העצמאות ברצוננו לעשות מבצע נקיון כללי במשק. על כן נבקשכם: לרכז את כל הליכלוך והפסולת ליד פחי האשפה בערימות. עשו זאת במשך השבוע הבא כדי שנוכל לסלקן עד החג.

בנוסף לזה אתם מתבקשים לפנות את הדשאים לכיסוחים. את שאריות הדשא לערס בערימות ליד פחי האשפה. שתפו עצמכם במבצע הנקיון! עובדי הנרי

מרכזת הבריאות מביאה לחשומת לבכם:

חבר הנוסע בענייני בריאות למקום כלשהו חייב לקבל אישור ממרכזת הבריאות. בלי אישור זה יחוייב בהוצאות הנסיעה מתקציבו האישי.

בדומה לזה יחוייבו החברים בתקציבם האישי אם ירשמו בספרי הרכב שלהם נסיעות ע"ח בריאות. בלי ידיעתה של מרכזת הבריאות.

ענת

טניקט

(מתוך מופע של שחקני הטניקט במסיבת פורים)

דצון בלב ומחבט ביד מהמכונה או מהמחבת חרוץ מהר לטניקט.

מכה משמאל, מכה מימין ומן הצד חרביץ חלש, חרביץ חזק, מוריד משקל מוסיף מבט הכל עושה הטניקט.

זרוק ההגה עזוב את "גח" עת שמש בחוץ או יורד ברד באולם הפועל יש טניקט.

הוא בן שבעים, בגיל שלושים הבח מהשדה או ישר מלימת זה לא איכפת בשעה 4 לטניקט.

בלי רשיון בלי דוקטורט לפני הברידג', אחרי שחמט אפשר להתחיל בטניקט.

איש פוליטק, איש הדת חנו לשמש, חנו לה יד גם היא תעזור לטניקט.

כי טניקט משחק נחמד לכל אחד פותר בעיות של חול ושל שבת.

ירוסף הוכמן

שבתי ספר